

ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Anykščių rajono savivaldybės tarybai

AUDITO IŠVADA

DĖL ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2021 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IR TURTO NAUDOJIMO

2022 m. liepos 15 d. Nr. KTA-3
Anykščiai

Sąlyginė nuomonė dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Mes atlikome Anykščių rajono savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditą. Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Anykščių rajono savivaldybės 2021 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Anykščių rajono savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupės 2021 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę, 2021 metų veiklos rezultatus, grynojo turto pokyčius ir pinigų srautus pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus.

Pagrindas sąlyginei nuomonei dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybės kontrolierių asociacijos visuotinio susirinkimo 2017-12-07 sprendimu Nr. 2 patvirtinto Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodekso reikalavimus ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio.

Audito metu nustatyta, kad apskaitant žemę, kilnojamąsias, nekilnojamąsias kultūros vertybes ir kitas vertybes apskaitoje nesivadovauta viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo VSAFAS 41 p.: „Žemė, kilnojamosios, nekilnojamosios kultūros vertybės ir

kitos vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose yra rodomos tikrąja verte (tikrosios vertės metodas)“.

A. Barausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialiniame muziejuje (toliau – Muziejus) prieš sudarant 2021 metų finansines ataskaitas žemės ir nekilnojamųjų kultūros vertybių tikroji vertė nebuvo nustatyta ir netikslinta. Atsižvelgdami į audito metu nustatytus dalykus, negalime patvirtinti, kad:

- Muziejaus Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną nurodyta 7 268,13 Eur II. „Ilgalaikis materialusis turtas“ straipsnio II. 1. „Žemė“ vertė yra tikra ir teisinga bei finansavimo sumų likučiai iš savivaldybės biudžeto lėšų 4 120,13 Eur, iš specialių lėšų 3 148,00 Eur parodyti teisingomis ir tikromis vertėmis (žr. ataskaitos 3.1.2. poskyrį);
- Muziejaus Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną nurodyta 26 114,12 Eur II. „Ilgalaikis materialusis turtas“ straipsnio II. 4. Nekilnojamosios kultūros vertybės“ vertė yra tikra ir teisinga bei finansavimo sumų likučiai iš savivaldybės biudžeto lėšų 12 891,55 Eur, iš specialių lėšų 13 222,57 Eur parodyti teisingomis ir tikromis vertėmis (žr. ataskaitos 3.1.2. poskyrį).

Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešoji biblioteka (toliau – Biblioteka) neteisingai apskaitė nekilnojamasias kultūros vertybes. Biblioteka neteisingai užpajamavo pastato – Okuličiūtės dvarelį (rūmai) priestatą, vandentiekio tinklus, nuotekų šalinimo tinklus, kitus inžinierinius statinius – tvorą: jie nėra nekilnojamosioms kultūros vertybės. Jiems reikėjo skaičiuoti nusidėvėjimą. Atsižvelgdami į tai, negalime patvirtinti, kad Bibliotekos Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną nurodyta 486 184,60 Eur II. „Ilgalaikis materialusis turtas“ straipsnio II.4. Nekilnojamosios kultūros vertybės“ vertė yra tikra ir teisinga bei finansavimo sumų likučiai iš savivaldybės biudžeto lėšų 486 184,60 Eur parodyti teisingomis ir tikromis vertėmis (žr. ataskaitos 3.1.2 poskyrį).

Kilnojamosios kultūros vertybės Muziejaus buhalterinėje apskaitoje – eksponatų skaičius ir eksponatai – apskaitomi bendraisiais kiekiais ir vertėmis, t. y., kilnojamosios kultūros vertybės priskiriamos prie atskirų fondų: muziejaus, siauruko, arklio. Prieš sudarant 2021 metų finansines ataskaitas, kilnojamųjų kultūros vertybių, tikroji vertė nebuvo tikslinta. Atsižvelgdami į tai, negalime patvirtinti, kad Muziejaus Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną nurodyta 977 339,18 Eur II. „Ilgalaikis materialusis turtas“ straipsnio II.7. „Kilnojamosios kultūros vertybės“ vertė yra tikra ir teisinga bei finansavimo iš kitų šaltinių sumų likučiai parodyti teisingomis ir tikromis vertėmis (žr. ataskaitos 3.1.2 poskyrį).

Savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaitoje apskaitant ilgalaikį materialųjį turtą nesivadovauta 12-ojo VSAFAS reikalavimais, nes remonto, rekonstrukcijos ar statybos darbai, kurie užbaigti ankstesniais mėnesiais ir metais, 2021 m. pabaigoje nebuvo iškelti į pastatų ar statinių, infrastruktūros statinių grupes, registruojant naujus turto vienetų ar didinant jau esamų turto vienetų

įsigijimo vertes, todėl Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną 3 469,6 tūkst. Eur nepagrįstai padidinta nebaigtos statybos likutinė vertė (įsigijimo vertė) ir parodytos mažesnės kitų ilgalaikio materialiojo turto grupių vertės bei sumažintos veiklos sąnaudų sumos.

Nesivadovauta 22-ojo VSAFAS 6 p., 12 p., 13 p. nuostatomis, kai prieš sudarydamas finansines ataskaitas viešojo sektoriaus subjektas turi nustatyti, ar ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo įsigijimo savikaina, nuvertėjimo požymių. Statybos darbams (nebaigta statyba) nuvertėjimas turėtų būti skaičiuojamas, jeigu statybos darbai sustabdyti ilgiau kaip 12 mėnesių. Apskaitoje nebaigtos statybos turto grupėje buvo apskaitoma turto vienetų už 101,7 tūkst. Eur, kurių nebaigtos statybos pradžios (įsigijimo) data yra 2007–2019 metai, o dalies jų darbai ne pradėti vykdyti ir nevykdomi. Neįgyvendintos praėjusio audito rekomendacijos – už 203,2 tūkst. Eur darbai užbaigti 2018 m. ir 2020 m., o jie vis dar apskaitomi nebaigtos statybos ir išankstinių apmokėjimų grupėje.

Savivaldybės administracija neperdavė iš nebaigtos statybos ir išankstinių apmokėjimų grupėje apskaitomų projekto parengimo paslaugų 3-ims ant pastato stogo įrengtoms saulės fotovoltinėms elektrinėms sukauptų ir patirtų išlaidų Anykščių kultūros centrui, Anykščių A. Vienuolio progimnazijai, Anykščių rajono Troškūnų K. Inčiūros gimnazijai po 3 593,32 Eur, iš viso už 10,8 tūkst. Eur. Atsižvelgiant į tai, negalime patvirtinti, kad Savivaldybės konsoliduotosios Finansinės būklės ataskaitos straipsnyje A.II.10 „Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai“ ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nurodyta 3 785,2 tūkst. Eur suma ir D „Finansavimo sumos“ eilutėje įtrauktų finansavimo sumų už 3 785,2 tūkst. Eur (iš savivaldybės biudžeto lėšų – 554,2 tūkst. Eur, iš valstybės biudžeto lėšų – 3 120,1 tūkst. Eur, iš Europos Sąjungos lėšų – 110,9 tūkst. Eur) sumos yra teisingos (žr. ataskaitos 3.1.2 poskyrį).

Patikrinus visą parduodamą turtą, rasti neatitikimai. 2021-01-28 Anykščių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-TS-27 iš parduodamų objektų sąrašo buvo išbrauktas mūrinis 2-jų aukštų pastatas, Gegužės g. 49 B, Anykščiai, įsigijimo savikaina 56 274,87 Eur, nusidėvėjimas 38 582,79 Eur, likutinė vertė 17 692,08 Eur. Šis turtas buhalterinėje apskaitoje visą 2021 m. laikotarpį buvo apskaitomas kaip turtas, skirtas parduoti ir jam buvo neskaičiuojamas nusidėvėjimas.

Atsižvelgiant į tai, negalime patvirtinti, kad Anykščių rajono savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaitoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną nurodyta 17 692,08 Eur C. „Trumpalaikis turtas“, straipsnio I.1.5. „Ilgalaikis materialusis ir biologinis turtas, skirtas parduoti“ suma ir D „Finansavimo sumos“ eilutėje įtraukta finansavimo iš savivaldybės biudžeto suma už 17 692,08 Eur yra teisingos. Audito metu 2022 m. šis turto vienetas iškeltas iš turto grupės „Ilgalaikis materialusis ir biologinis turtas, skirtas parduoti“ į „Ilgalaikis materialusis turtas“ grupę „Negyvenamieji pastatai“. Už 2021 m. priskaičiuota 1 544,95 Eur nusidėvėjimo (žr. ataskaitos 3.1.2 poskyrį).

Besąlyginė nuomonė dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Mes atlikome Anykščių rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditą. Mūsų nuomone, Anykščių rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą.

Pagrindas besąlyginei nuomonei dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybės kontrolierių asociacijos visuotinio susirinkimo 2017-12-07 sprendimu Nr. 2 patvirtinto Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodekso reikalavimus ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų besąlyginę nuomonę dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio.

Sąlyginė nuomonė dėl savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, atlikome Anykščių rajono savivaldybės 2021 metų biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams auditą. Mūsų nuomone, išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Anykščių rajono savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupė visais reikšmingais atžvilgiais 2021 metais savivaldybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams.

Pagrindas sąlyginei nuomonei dėl savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareikšti

Auditą atlikome pagal tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybės kontrolierių asociacijos visuotinio susirinkimo 2017-12-07 sprendimu Nr. 2 patvirtinto Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodekso reikalavimus ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų sąlyginę nuomonę dėl savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams.

Audito metu nustatyta, kad apskaitant žemę, kilnojamą, nekilnojamą kultūros vertybės ir kitas vertybės apskaitoje nesivadovauta viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-

ojo VSAFAS 41 p.: „Žemė, kilnojamosios, nekilnojamosios kultūros vertybės ir kitos vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose yra rodomos tikrąja verte (tikrosios vertės metodas)“.

Muziejuje prieš sudarant 2021 metų finansines ataskaitas žemės ir nekilnojamų kultūros vertybių tikroji vertė nebuvo nustatyta ir netikslinta (žr. ataskaitos 3.1.2 poskyrį).

Biblioteka neteisingai apskaitė nekilnojamąsias kultūros vertybes, neteisingai užpajamavo pastato – Okuličiūtės dvarelį (rūmai) priestatą, vandentiekio tinklus, nuotekų šalinimo tinklus, kitus inžinierinius statinius – tvorą: jie nėra nekilnojamosioms kultūros vertybės (žr. ataskaitos 3.1.2 poskyrį).

Kilnojamosios kultūros vertybės A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus buhalterinėje apskaitoje – eksponatų skaičius ir eksponatai – apskaitomi bendraisiais kiekiais ir vertėmis, t. y., kilnojamosios kultūros vertybės priskiriamos prie atskirų fondų: muziejaus, siauruko, arklio. Prieš sudarant 2021 metų finansines ataskaitas, kilnojamųjų kultūros vertybių tikroji vertė nebuvo tikslinta (žr. ataskaitos 3.1.2 poskyrį).

Savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaitoje apskaitant ilgalaikį materialųjį turtą nesivadovauta 12-ojo VSAFAS reikalavimais, nes remonto, rekonstrukcijos ar statybos darbai, kurie užbaigti ankstesniais mėnesiais ir metais, 2021 m. pabaigoje nebuvo iškelti į pastatų ar statinių, infrastruktūros statinių grupes, registruojant naujus turto vienetų ar didinant jau esamų turto vienetų įsigijimo vertes. Taip pat nesivadovauta 22-ojo VSAFAS 6 p., 12 p., 13 p. nuostatomis, kai prieš sudarydamas finansines ataskaitas viešojo sektoriaus subjektas turi nustatyti, ar ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra ilgalaikio materialiojo turto, vertinamo įsigijimo savikaina, nuvertėjimo požymių. Statybos darbai (nebaigta statyba) nuvertėjimas turėtų būti skaičiuojamas, jeigu statybos darbai sustabdyti ilgiau kaip 12 mėnesių. Apskaitoje nebaigtos statybos turto grupėje apskaityta turto vienetų, kurių dalies darbai nepradėti vykdyti ir nevykdomi (žr. ataskaitos 3.1.2 poskyrį).

Ne visais atvejais biudžetinėse įstaigose buvo laikomasi Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatų, reglamentuojančių priemonių ir premijų skyrimą ir mokėjimą (10, 12 str.). Nustatyta atvejų, kai priemokos ar premijos skirtos neteisingai, ne visais atvejais buvo galima nustatyti, už ką jos skirtos, nenurodytas ar neteisingai nurodytas teisinis pagrindas ar konkreti nuostata, kuria vadovaujantis jos skirtos, skirtos priemokos viršijo 30 proc. pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio. Taip pat analizuojant biudžetinių įstaigų vadovų įsakymų turinį kilo abejonių dėl premijų skyrimo teisėtumo (žr. ataskaitos 2.1 poskyrį).

Vadovybės atsakomybė už konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, savivaldybės biudžeto ir turto panaudojimo teisėtumą

Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, konsoliduotųjų biudžeto

vykdymo ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą, bei už savivaldybės biudžeto asignavimų ir savivaldybės turto administravimą, naudojimo teisėtumą, savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą ir savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą.

Anykščių rajono savivaldybės konsoliduojamų subjektų vadovai yra atsakingi už žemesniojo lygio ataskaitų rinkinių parengimą ir pateikimą bei jiems perduotų savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei efektyvią vidaus kontrolę.

Auditoriaus atsakomybė už auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, kad Anykščių rajono savivaldybės 2021 metų konsoliduotosios finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, Anykščių rajono savivaldybės 2021 metų konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, savivaldybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas, disponuojama teisėtai ir naudojamas įstatymų nustatytiems tikslams ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingų iškraipymų, jeigu jų yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal tarptautinius audito standartus, tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Iškraipymai, kurie gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jeigu galima pagrįstai numatyti, kad atskirai ar kartu jie gali turėti didelės įtakos vartotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis finansinėmis ataskaitomis.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Anykščių rajono savivaldybės interneto tinklalapyje adresu: www.anyksciai.lt. Šis apibūdinimas yra sudedamoji auditoriaus išvados dalis.

Mes, be visų kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis dėl audito apimties ir atlikimo laiko bei reikšmingų audito pastebėjimų, kuriuos nustatėme audito metu.

Audito išvadą teikiame kartu su audito ataskaita.

Savivaldybės kontrolierius

Artūras Juozas Lakačauskas

Patarėja

Rūta Aštrauskienė

Patarėja

Virginija Žukauskienė